

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันอังคารที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์รักษ์เกษตร : เกษตรธรรมชาติ ทางเลือกการปฏิบัติ

คำถาม ผมอยากทราบว่าเกษตรธรรมชาติ คืออะไร และผลผลิตที่ได้เป็นอย่างไรบ้างครับ

บุญส่ง จารุพาณิชย์,อ.เมือง จ.เลย

คำตอบ

เกษตรธรรมชาติเป็นวิธีการทำการเกษตรที่รบกวนทรัพยากรธรรมชาติน้อยที่สุด แต่ได้ผลกลับมาพอสมควร เป็นวิธีการที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อม โดยมีวิธีการตั้งแต่เรื่องการปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ มีพลังในการเพาะปลูกเหมือนกับดินในป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ มีการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่เป็นอันตรายต่อเกษตรกรและผู้บริโภค สามารถให้ผลผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพ เป็นระบบการเกษตรที่มีความยั่งยืนถาวร นำไปสู่การได้ผลผลิตจากเกษตรธรรมชาติ ได้ผักที่ผลิตโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ เป็นการทำการเกษตรที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตรทุกชนิด รวมทั้งไม่ใช้สิ่งขับถ่ายจากมนุษย์ในกระบวนการผลิต จึงปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคมากที่สุด

หลักการของเกษตรกรรมธรรมชาติซึ่งเป็นแนวทางเกษตรกรรมที่เผยแพร่โดย เกษตรกรชาวญี่ปุ่น ชื่อ นายมาซาโนบุ ฟูกุโอกะ ได้วางรากฐานของเกษตรธรรมชาติของเขาไว้ 4 ประการคือ

1.ไม่มีการไถพรวนดิน การไม่ไถพรวนดินเป็นบทแรกแห่งการเกษตรธรรมชาติ เนื่องจากในธรรมชาตินั้นพื้นดินมีการไถพรวนโดยตัวของมันเองอยู่แล้ว โดยการซอนไชของรากพืช สัตว์ แมลงและสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ที่อยู่ในดิน กระบวนการเหล่านี้ดำเนินไปอย่างสัมพันธ์กัน พืชรากลึกจะช่วยไถพรวนดินชั้นล่าง พืชรากตื้นก็ช่วยพรวนดินบริเวณดินชั้นบน การใส่ปุ๋ยจะทำให้รากพืชขุดขึ้นและแผ่ขยายตามแนวนอนมากกว่าจะหยั่งลึกลงไป

2.งดเว้นการใส่ปุ๋ยเคมี การใส่ปุ๋ยเคมีเป็นการเร่งการเจริญเติบโตของพืชแบบชั่วคราวในขอบเขตจำกัดเท่านั้น ธาตุอาหารที่พืชได้รับไม่สมบูรณ์ พืชที่ใส่ปุ๋ยมักจะอ่อนแอส่งผลให้เกิดโรคและแมลงได้ง่าย ดินที่ใส่ปุ๋ยเคมีติดต่อกันนานๆจะมีสภาพเป็นกรดและเนื้อดินเหนียวไม่ร่วนซุย การใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยพืชสดมีความจำเป็น โดยเฉพาะในช่วงแรกๆ ที่ต้องมีการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมที่เสียไปจากเกษตรเคมีให้ดีขึ้น

3.ไม่กำจัดวัชพืช การกำจัดวัชพืชเป็นงานหนักวิธีการต่างๆ ก็ไม่สามารถทำให้วัชพืชหมดสิ้นไปได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องยอมรับการดำรงอยู่ของวัชพืช เช่นเดียวกับที่ธรรมชาติมิได้ประกอบด้วยพันธุ์ไม้เดียว เกษตรธรรมชาติต้องคิดค้นกฎเกณฑ์ที่วัชพืชจะควบคุมกันเอง เช่น การปลูกพืชบางชนิด ช่วยคลุมหญ้าแล้วก็เป็นปุ๋ยอินทรีย์แก่พืชที่ปลูกด้วย

4.ไม่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช สารเคมีไม่เคยกำจัดศัตรูพืชได้โดยเด็ดขาด เพียงแต่หยุดได้ชั่วคราวชั่วคราวเท่านั้น และปัญหามลพิษที่เกิดจากสารเคมีประเภทต่างๆ ส่งผลกระทบต่อทั้งระบบนิเวศและมนุษย์ การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เป็นการไปแทรกแซงธรรมชาติมากเกินไป และส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศได้

ผลผลิตที่ได้จากเกษตรธรรมชาติก็คือ พืชที่ปลอดสารพิษ เป็นพืชที่มีสารพิษหรือสารเคมีทางการเกษตรที่ตกค้างอยู่ในระดับที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค พืชปลอดสารพิษ อาจแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มแรก เป็นพืชที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือพืชที่ปลูกโดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งไม่มีสารพิษตกค้างในผลผลิต กลุ่มที่สอง เป็นพืชที่ผลิตโดยวิธีทั่วไป มีการควบคุมการใช้สารเคมี และงดการใช้ เมื่อใกล้เก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อไม่ให้มีสารพิษตกค้างในผลผลิต หรือถ้ามีสารพิษตกค้างอยู่ ก็ต้องไม่เกินระดับที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคเป็นสำคัญ

นาย รัตวิ

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ
ฉบับวันอังคารที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2561

เตือนภัยหนอนกระทู้ข้าวโพด

จากการที่ประเทศไทยได้รับการแจ้งเตือนจาก FAO เรื่องการระบาดของหนอนกระทู้ fall armyworm แมลงศัตรูพืชสำคัญของข้าวโพด ปี 2561 พบการระบาดครั้งแรกในเอเชีย ที่ประเทศอินเดีย เพื่อป้องกันมิให้ศัตรูพืชจากต่างประเทศเข้ามาแพร่ระบาดในประเทศ กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการเฝ้าระวังหนอนกระทู้ โดยสำรวจพื้นที่ปลูกข้าวโพดในประเทศไทยมาตั้งแต่ ส.ค.2561 ในพื้นที่เสี่ยง จังหวัดตาก, แม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่ และเชียงราย เนื่องจากรายงาน FAO ระบุว่า พื้นที่ระบาดในอินเดีย อยู่ห่างจากชายแดนไทย 1,200 กม. ผลการสำรวจเฝ้าระวังจนถึงปัจจุบัน ยังไม่พบหนอนกระทู้ชนิดนี้เข้ามาระบาดในประเทศไทย

แต่กรณีนั้น นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เตือนให้เกษตรกรช่วยกันเฝ้าระวังอย่าประมาทเป็นอันขาด เนื่องจากเป็นแมลงศัตรูพืชที่สามารถบินได้ไกลเฉลี่ยคืนละ 100 กม. ขยายพันธุ์ได้รวดเร็วใช้เวลาแค่รุ่นละ 30-40 วัน และเป็นแมลงศัตรูพืชที่กินพืชได้มากกว่า 80 ชนิด ลักษณะการเข้าทำลายจะเกิดขึ้นในระยะเป็นตัวหนอน ทำลายข้าวโพดตั้งแต่อายุประมาณ 7 วัน จนกระทั่งออกฝัก กัดกินยอดและใบข้าวโพดแห้งหรือกัดกินทั้งแผ่นใบ มักจะพบตัวหนอนหลบซ่อนแสงอยู่ที่ยอดหรือโคนกาบใบข้าวโพด ความเสียหายที่เห็นได้ชัดคือในระยะต้นอ่อนทำให้พืชตาย ระยะต้นแก่พืชจะไม่เจริญเติบโต ฝักลีบเล็กไม่สมบูรณ์ หากระบาดรุนแรงจะทำให้ผลผลิตเสียหาย 73% การป้องกันและกำจัด FAO แนะนำให้ใช้ แตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา, แตนเบียนไข่เทเลโนมัส, แตนเบียนคีนอส, แมลงหางหนีบ, เชื้อราบิวเวอเรีย, แบคทีเรียบาซิลลัสไอซา หรือบาซิลลัสทูริงจिएนซิส

อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดเข้ามาในประเทศ ขอให้เกษตรกรช่วยกันสำรวจพื้นที่ปลูกข้าวโพด รวมทั้งพืชอาศัยอื่น เช่น ข้าว อ้อย ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี ฝ้าย ทานตะวัน ถั่วเหลือง หนุ่ย และพืชผักอีกหลายชนิด หากพบพืชมีลักษณะอาการคล้ายกับการระบาดขอให้แจ้งสายด่วนได้ที่ 06-1415-2517

สละ-เล-เต